

Manual & Lathund: Distansundervisning som särskilt stöd vid Vittra Distans

1. Inledning

Denna manual är en lathund för hur distansundervisning som särskilt stöd ska integreras i hemskolans samlade arbete kring en elev. Syftet är att skapa en tydlig struktur för hur elevens studieplan administreras samt hur åtgärdsprogrammet utarbetas på hemskolan. Manualen ger en steg-för-steg-vägledning genom processer och rutiner.

Viktigt utgångspunkt

Eleven tillhör alltid sin hemskola. En elev i problematisk skolfrånvaro har i många fall flera olika former av särskilt stöd. Distansundervisning är en form av särskilt stöd som kan ingå i ett åtgärdsprogram tillsammans med andra stödinsatser.

2. Vad händer efter att eleven beviljats plats?

När hemskolan och en elev har beviljats en plats på Vittra Distans, och avtalet mellan hemskolan och Vittra Distans är påskrivet och klart, ska följande steg genomföras:

1. **Skolmöte vid inskrivning;** Syftet är att hemskolan överför relevant information om elevens situation för att skapa goda förutsättningar för stödet. Under mötet påbörjas den gemensamma planeringen av stödinsatsernas innehåll och genomförande kring studieplanen och åtgärdsprogram (se bilaga Placering vid Vittra Distans som hemskolan får vid erbjudande om placering).

2. **Utarbeta ett åtgärdsprogram;** Hemskolan ansvarar för att utarbeta ett nytt åtgärdsprogram (ÅP) där distansundervisning ingår som en form av särskilt stöd.
3. **Ansvarsfördelning:**
 - Hemskolans rektor ansvarar för att åtgärdsprogrammet utarbetas.
 - Ansvarig skolledare (rektor/bitr.rektor) för Vittra Distans ansvarar för att undervisningen sker i de ämnen som ska läsas på distans som ska finnas i elevens studieplan..

3. Viktiga faktorer vid upprättande av åtgärdsprogram

Vid utformningen av åtgärdsprogrammet ska följande lagstadgade och avtalsmässiga delar beaktas:

- **Samråd och delaktighet (Skollagen 3 kap. 9 §):** Om vårdnadshavare och/eller elev har synpunkter på upplägget under eller efter inskrivningssamtalet, förmedlas detta till hemskolans kontaktperson av mentorn på Vittra Distans. Detta görs för att säkerställa att elev och vårdnadshavare ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.
- **Samverkan kring utformning:** Efter genomfört skolmöte och inskrivningssamtal ska det finnas goda förutsättningar för att utforma det särskilda stödet (kompletteringar kan dock behövas). Utformningen görs formellt i samråd mellan hemskolans rektor och ansvarig skolledare för Vittra Distans.
- **Skyndsamt hantering vid nya behov (Skollagen 3 kap. 7 §):** Om det tillkommer ny information som påverkar stödbehovet, är det hemskolans rektor som ansvarar att elevens behov skyndsamt utreds på nytt samt att informationen överlämnas till Vittra Distans.
- **Hantering av skilda uppfattningar:** Om hemskolan och Vittra Distans har olika uppfattningar om hur det särskilda stödet bör utformas, ansvarar hemskolans rektor och ansvarig skolledare (rektor/bitr.rektor) på Vittra Distans för att skapa förutsättningar för samråd och dialog.

4. Hur det särskilda stödet formuleras i åtgärdsprogrammet

Hur stödet formuleras i åtgärdsprogrammet beror på vilka ämnen eleven ska läsa på hemskolan respektive via Vittra Distans.

Exempel: Om eleven exempelvis ska läsa slöjd (SL) i en särskild undervisningsgrupp på hemskolan, men övriga teoretiska ämnen (som läses under aktuell termin) via distans, formuleras det så här i åtgärdsprogrammet:

- Exempel på skrivning i ett åtgärdsprogram:
 - "Eleven läser SL (Slöjd) i särskild undervisningsgrupp på hemskolan enligt Skollagen (2010:800) 3 kap. 11 §."
 - "Eleven läser ENG, SV, RE, HI, BI, KE och FY via distansundervisning, vid Vittra Distans, enligt Skollagen (2010:800) 3 kap. 11 a §."
 - "Eleven har HKK, Moderna språk, SH, GEO, IDH som anpassad studiegång enligt Kap. 3 § 12 skollag (2010:800)". Se vidare information nedan om anpassad studiegång.

5. Terminsvis planering

Beslut om distansundervisning gäller terminsvis. Hemskolan utgår från hur timplanen är förlagd den aktuella terminen när det särskilda stödet utformas. De ämnen som bedrivs på hemskolan den aktuella terminen ligger till grund för den anpassade studiegången samt vilka/vilket ämne eleven läser via distansundervisningen. Ämnen som endast är förlagda under vårterminen behöver inte ingå i den anpassade studiegången under höstterminen. Det beslutet tas i så fall när det blir aktuellt.

Kontrollfrågor för att utforma den anpassade studiegången:

1. Vilka ämnen bedrivs på hemskolan i den aktuella årskursen denna termin?
2. Vilka ämnen deltar eleven *inte* i på hemskolan?
3. Vilka ämnen deltar eleven *inte* i på Vittra Distans?

Viktigt om anpassad studiegång

Att anpassa bort ett ämne innebär rent juridiskt ett beslut om anpassad studiegång (Skollagen 3 kap. 12 §). Anpassad studiegång innebär vidare att skolan gör avvikelser från den ordinarie timplanen samt de ämnen och mål som gäller för utbildningen. Det är en sista utväg och en ingripande åtgärd där eleven helt eller delvis befrias från undervisning i vissa ämnen för att avlasta arbetsbördan. Rektor har exklusiv beslutanderätt. I ett åtgärdsprogram med anpassad studiegång är det viktigt att det framgår vilka ämnen som anpassas bort, och omfattningen av ämnen (ex minuter per vecka). Skolan måste

säkerställa att eleven så långt som möjligt fortfarande ges förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program.

Vilka ämnen som eleven har i åtgärdsprogrammet under anpassad studiegång, enskild/särskild undervisningsgrupp eller distansundervisning som särskilt stöd beror alltså på vilka ämnen som bedrivs på hemskolan den aktuella terminen. Utifrån det utarbetas studieplanen (se ex nedan) för eleven. En elev som läser på Vittra Distans kan alltså förutom distansundervisning som särskilt stöd samt anpassad studiegång ha enskild undervisning/särskild undervisningsgrupp i ämnen som eleven läser på hemskolan.

Exempel på studieplan med distansundervisning som särskilt stöd

Kod	Ämne	Skolår	Startdatum	Slutdatum	Timmar*	Enhet
SL	Slöjd	26/27	20260818	20261219	X h	Hemskola
ENG	Engelska	26/27	20260818	20261219	X h	Vittra Distans

I detta exempel visas att eleven läser slöjd på hemskolan medan engelska läses på Vittra Distans.

* X h, Antal timmar enligt timplanen.

6. Uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogrammet

- Stödet utvärderas tillsammans med Vittra Distans senast i slutet av november under höstterminen eller i slutet av maj under vårterminen.
- Om distansundervisningen ska fortsätta kommande termin, måste rektor fatta ett nytt beslut om distansundervisning som särskilt stöd, vilket kräver ett nytt medgivande från vårdnadshavare.

7. Administration av elevens studieväg

- Vittra Distans ska endast stå som "enhet" (distansundervisning som särskilt stöd) på de ämnen som faktiskt har startat innevarande termin på Vittra Distans. Detta gäller även om det finns en långsiktig plan att eleven ska läsa fler ämnen vid Vittra Distans kommande termin.
- Ändringar i upplägget: Alla ändringar i elevens studieplan görs i samverkan mellan elev, vårdnadshavare, hemskola och Vittra Distans.